

ВАРНАНСКИ ОБЩИНСКИ ВЕСТНИКЪ

Journal de la municipalité de Varna

Издава Варненската градска община — Organe officiel de la mairie de Varna.

Излиза двуседмично — редактира комитетът.

Цена 2 лева

Абонаментът за България:
за година — 50 лв.
за 6 месеца — 30 лв.

ОБЯВЛЕНИЯ:
официални по 2.50 лв. на кв. см.
търговски — по споразумение

Всичко за вестника
се изпраща чрез кметството
— Варна.

Обществената солидарност като начало за защита на градските интереси

Обществената солидарност е във живота фактът не по-малко явен и важен от противоречието въ интереситъ на разнитъ стопански сръди.

Ние сме свикнали подъ този лозунгъ да виждаме елементи на една стопанско-политическа система. Колкото това да е така, въ неговата сжичност за насъ се крие и началото на една борба, макаръ и въ локаленъ мащабъ, която ний варненци не скриваме, защото е продиктувана отъ висшиятъ повели за сжичествувание на единъ градъ, осакатенъ икономически, съ бедствующо население, жертва на следвоенната ни отечествена сждба.

Нашиятъ повикъ, обаче, въ случая е насоченъ къмъ варненскитъ граждани. И както интереситъ на тѣй наречената стопанска демокрация — селячество, занаятчийство, работящитъ хора на наемния физически трудъ и тѣзи на умствения трудъ — не могатъ да бждатъ достатъчно и хармонично застѣпени безъ инициативитъ на самитъ стопански съловия, чрезъ тѣхнитъ икономически организации, така и градскитъ ни интереси нѣма да бждатъ защитени и удовлетворени безъ собствени тѣзи инициативи.

За голѣмо щастие градскитъ иници-

ативи не сж закѣснѣли да бждатъ проявени отъ много сръди и организации, а най-често отъ достойнитъ управления на общината ни.

Еднакво следва, обаче, въ тѣзи критически времена да подчертаемъ и нещастieto, колкото и истината да е горчива, че варненското гражданство не се е въодушевявало достатъчно въ своята борба за собственитъ си интереси, макаръ и никога да не е давало прояви на противоречие къмъ подетитъ инициативи.

Ние не искаме да се спираме върху причинитъ за честото равнодушие, въ което не се съмняваме за вложенъ умисълъ. Не правимъ упрѣкъ за всичко досегашно. Подчертаваме това явление съ единичката целъ всички да си вземемъ навременна поука. Да се проникнемъ отъ съзнанието за по-широко участие въ общитъ градски работи, като дългъ къмъ себе си и своитъ съграждани.

Само по този пжтъ ще си дадемъ взаименъ куражъ за още по-ревностна служба. Ще закалимъ неуморния си духъ въ който трѣбва да бждатъ съчетани разумътъ съ сърдцето въ единъ образъ — образътъ на родолюбieto.

Варненски общински вестникъ

Международната мострена изложба въ Варна дългът на варненци

Новата фаза въ развитието на Варненската международна мострена изложба настъпи съ узаконяването ѝ. Отъ тукъ нататъкъ вече се откриватъ нови хоризонти за отдавна желаня полетъ на варненци къмъ стопанско превъзможване. При тѣзи нови условия е поставена и подготовката на тазигодишната изложба.

Наредъ съ това ние, обаче, повдигаме и единъ твърде важенъ, както за Варна, така и за общо-народното ни стопанско развитие въпросъ.

Досега въ създаването на хубавата панаир на инициатива бѣха наредени доброволци, които на прѣсти се броятъ. Възможноститѣ за изнасянето на изложбата, вече при новъ ликъ, ще надхвърлятъ усилията на тѣзи скромни ратници, които въпрѣки желанието си и всеотдайността си оставатъ много малко. За изнасянето на изложбата въ новия мащабъ сж необходими многобройни доброволци. Тѣ трѣбва да изхождатъ отъ всички сръди на стопанския и културенъ животъ въ нашия градъ, за да бжде тѣхното сътрудничество ценно.

Въ това отношение повикътъ за всеобщо сътрудничество е направенъ не само отъ председателя на изложбения комитетъ г. Боянъ Абаджиевъ, а и отъ уважавания ни кметъ г. Янко Мустаковъ като членъ отъ комитета и представител на Варненската община, схващайки че по пжтя на общото сътрудничество резултатитѣ отъ реализирането на панаирната инициатива ще бждатъ много по-голямъ приносъ за стопанското и културно укрепване на варненскитѣ граждани.

А дѣлото на Варненската международна мострена изложба е една брънка отъ сръдствата за стопанското издигане на Варна. Интересътъ къмъ панаира ще привлече посетители — чужденци на града. Тѣхното пребиваване въ курортна Варна, макаръ и за нѣколко дни, ще създаде въ последствие най-ценната и жива реклама на курорта, защото нѣма да има чужденецъ, който да не се възхити отъ прелеститѣ на курорта, да отнесе въ своята родина образа на „Царицата на Черно-море“.

Мѣстото на Варна въ географската карта дава достатъчно изгледи за щастливото разрастване на единъ международенъ панаиръ. Не е отъ сега интересътъ на европейскитѣ страни къмъ близкия изтокъ. Той ще сжществува и занаяредъ. Достатъчно е чрезъ една панаирна инициатива да бжде сръсръдоточенъ. Тогава много лесно ще настъпятъ и решителнитѣ моменти за реализирането на многожеланата отъ всички ни инициатива за „свободна зона“ въ Варна, като последующъ етапъ за стопанското и културно развитие на западащия ни икономически градъ.

Ако варненци навреме се проникнатъ отъ дълбокото съзнание за значението на така развиващитѣ се стопански инициативи и съ единъ по голѣмъ интересъ ги подкрепятъ, това ще значи, че тѣ подкрепятъ себе си.

Юр. Кожухаровъ

Какъ ще бждатъ организирани тази година лѣтнитѣ колонии за беднитѣ ученици

Съ настъпването на лѣтния сезонъ за много родители — варненски граждани, най-вече беднитѣ, настъпва голѣмата грижа за лѣтуването на тѣхнитѣ деца, които иматъ нужда отъ една промѣна на климата и почивка отъ учебнитѣ занятия.

Комитетътъ на лѣтнитѣ детски колонии при училищното настоятелство всѣка година проявява голѣми усилия да увеличи броя на лѣтуващитѣ деца. Спѣхитѣ, по-скоро, се появяватъ отъ липсата на достатъчно помѣщения въ опредѣленитѣ почивни станции.

По предстоящото организиране лѣтуването на децата, отнесохме се до председателя на колониятѣ, пом. кмета г. П. Куртевъ, който ни заяви следното:

— Веднага следъ завършване на учебната година съ града н-вото на лѣтнитѣ ученически колонии ще подемe организирането на лѣтуването на бедни варненски деца презъ това лѣто.

Предстои да се разреши въпросътъ, дали децата да лѣтуватъ пакъ въ с. Преселци или въ с. Рудникъ.

Презъ лѣтото на 1939 г. този мъженъ проблемъ за лѣтуването на беднитѣ варненски деца ще получи окончателно своето разрешение, понеже още тази есенъ ще започне постройката на лѣтнитѣ колонии въ мѣстността „Стана“ — Новопазарско, на мѣстото отпуснато безплатно отъ Н. Пазарската община. Специално ангажиранъ архитектъ е вече изготвилъ идейния планъ за тази колония и, следъ утвърждаване на поемнитѣ книжа, търгътъ ще бжде насроченъ.

Финансовитѣ сръдства сж напълно осигурени за тази постройка. Осигурени сж сжщо така сръдствата за издръжката на колонията тази година. Ще лѣтуватъ 300 бедни деца при сжщитѣ условия, както миналата година.

* * *

Поводъ отъ тѣзи изявления на г. Куртевъ ни дава възможностъ да съобщимъ и резултатитѣ отъ миналогодишното лѣтуване въ с. Преселци.

Преди всичко, целта на лѣтнитѣ детски колонии е да създаде благоприятна обстановка за тѣлесно и морално закрепване на ученицитѣ-лѣтовници, да създаде въ тѣхъ хигиенични навики, да насочи духа имъ къмъ красивото и доброто.

Това е постигнато въ голѣма степенъ презъ миналата година, защото ръководителитѣ и персоналтѣ сж се въодушевлявали отъ искрена обичъ къмъ децата.

Лѣтували сж 294 деца на две смѣни. Децата сж получавали здрава и питателна храна 5 пжти дневно. Лѣтуването е траело 25 дни и сръдно всѣко дете е наддало около 2 кгр.

Лѣтуването, освенъ тѣлесното закрепване, е оказало грамадно влияние върху моралното развитие и възпитание на децата. Въ лѣтовището тѣ живѣятъ въ детско общество при единъ строго установенъ режимъ, подъ зоркото око на възпитателитѣ си. Всѣко дете има възможностъ да играе до насита, да прояви своята душа и чувства. Децата, макаръ и да сж далечъ отъ семейната сръда, лесно свикватъ на лѣтовнищния режимъ, защото намиратъ тукъ своята естествена сръда — детското общество.

Освещаване знамената

на земеделско-стопанските задруги. Речьта на варненския кметъ г. Я. Мустаковъ, кръстникъ на знамената

На 15 май т. г. въ Варна на площадъ „Митрополитъ Симеонъ“ се освежиха знамената на 45 земеделско-стопански задруги отъ Варненска околия. Кръстникъ на знамената бѣ варненския кметъ г. Янко Мустаковъ. Отслужи се молебенъ, а следъ това кръстникътъ г. Мустаковъ произнесе следната речъ:

Драги земеделски стопани и работници,

Натоваренъ съмъ отъ г. министъра на търговията, индустрията и труда да го извиня предъ васъ, че възпрепятствуванъ отъ друга належаща държавна работа, не му е възможно да се отзове на вашата настоятелна покана — да бжде кръстникъ на вашитѣ знамена.

Сжщо така задълженъ съмъ да обясня и отсъствието на г. шуменския областенъ директоръ, като замѣстникъ и представителъ на г. министъра, съ това, че той днесъ, по случай Тезоименния день на Негово Величество Царя, трѣбва да бжде въ Русе.

Ето защо, по пълномощие на г. министра на търговията, индустрията и труда, менъ се падна голѣмата честь да бжда днесъ кръстникъ на вашитѣ знамена. Това пълномощие на г. министра поемамъ съ готовность и радостъ и съ благоговение пристъпвамъ тукъ, за да взема непосредствено участие въ това свещенодействие.

Знамето за една организация, една корпорация, единъ народъ, това е символътъ на целитѣ, стремитѣ, идеалитѣ, въ името на които е повикана на животъ тази организация, тази корпорация, този народъ.

Сжщевременно знамето е реалниятъ изразъ на волята у всички, които се редятъ подъ неговитѣ свети дипли за единство, сплотеностъ и единомислие. То напомня всѣкому за неговия дългъ и го призовава къмъ самоотвержено изпълнение на съзнателно поето задължение.

Задругитѣ на земеделския стопанинъ и работникъ сж едно отъ най-забележителнитѣ явления на новото време въ нашата страна.

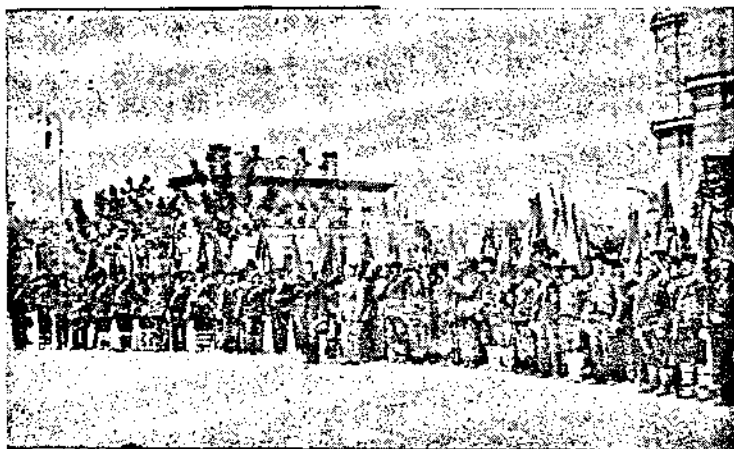
Новата българска национална държава се гради върху здравата основа на социалното равновесие. А това равновесие се постига преди всичко чрезъ организирането въ професионални организации на българския националенъ трудъ като се поставятъ въ пълна хармония факторитѣ на националното производство: капиталътъ, земята, трудътъ и умътъ. На организациитѣ на тия фактори държавата възлага уреждането на своя стопански животъ, на тия организации днешната бѣлг. държава възлага най-сжществениитѣ задачи за своето сжществуване и напредъкъ. Тази българска стопанска армия е вече угвърдена въ стройнитѣ и дисциплинирани редици на професионалнитѣ организации.

Безспорно, най-мощни и най-внушителни сж редицитѣ на земеделскитѣ задруги. Най-здравиятъ стълбъ на нова България, това е организацията на българския земеделецъ, стопанинъ и работникъ.

Организирането на земеделскитѣ стопани въ своитѣ земеделски задруги е единъ отъ най-ценнитѣ белези на новото време. Въ тази организация намира своето мѣсто подавялющата частъ на българския народъ, ония, които творятъ грамадната частъ на материалнитѣ блага въ нашата страна, тия, които и въ време на миръ и въ дни на народно изпитание сж здравата опора на българската държава и нейната самостоятелность.

За жалость, въ нерадостното минало съ интереситѣ на тази голѣма частъ на народа ни се е само спекулирало, и тя е била тикана въ погрѣшнитѣ пѣтища на отрицанието и рушене на уститѣ на държавата ни, за да се стигне до парадокса, земеделскитѣ стопанинъ, който има една ценность, едно богатство—благодатната българска земя, да става често нейнъ врагъ, рушителъ на държавата и неприятелъ на нейнитѣ свещени интереси.

За радостъ на всички българи, на това минало е турено край, и днесъ въ обновена България земеделскитѣ стопанинъ, чрезъ своитѣ задруги, е мощниятъ факторъ и крепителъ на българската

Кръстникътъ г. Я. Мустаковъ между знамената на земеделско-стопанскитѣ задруги отъ варнен. околия

самостоятелност и носител на гордо национално чувство.

Чрез своята организация на земеделските задруги българският земеделски стопанинъ чувствува вече топлината грижа, която държавата проявява към неговата нерадостна съдба. Неговата организация полага грижи за стопанските интереси на българския земеделецъ, като поощрява развитието и усъвършенстването на земеделието и неговите отрасли. Тази организация защитава моралните и материални интереси на земеделския стопанинъ и посочва на управлението на държавата мероприятията, които сж необходими да бждат проведени. Чрез своята организация земеделският стопанинъ е вече ценния съветникъ, помощникъ и органъ на държавата ни въ насочването на земеделско-стопанската политика въ нашата страна. Организацията се грижи за своите членове, като ги подпомага чрезъ своите каси за взаимоспомагане, чрезъ осигуряване въ случай на смъртъ и чрезъ пенсионирането на престарелите свои членове—земеделски стопани и работници. Земеделските задруги посочватъ своите представители въ новосздадените земеделски камари и въ общинските съвети, кждето тѣ, наравно съ другите народни избраници, съдействуватъ на държавата и общината си за издигане културното ниво на селото, за неговото благоустройство и оздравяване и насочватъ земеделско-стопанската политика на държавата въ правилень и народополезень пътъ.

Драги земеделски стопани и работници.

Ето голѣмитѣ и многобройни задачи, които сж поставени на пътя на организацията на земеделските задруги въ нова България.

Върѣки нѣкои желаниа да се отрича съдбоносната полза на тази организация за земеделския стопанинъ, отъ закоравѣли привърженици на нерадостното минало, българскиятъ земеделецъ, съ своя здравъ усѣтъ схвана добре великото значение на неговата организация и масово налязе въ нея, за да изкове своята съдба, своето съществувание, своя утрешень день. Чрезъ участието въ организацията си земеделскиятъ стопанинъ подчертава на всеуслушание своята привързаностъ къмъ държавата си подъ мдрото ръководство на своя любимъ Царь, става незамѣнимъ и ценень органъ

на българската държава и осигурява за себе си и своите деца сносень човѣшки животъ.

Знамената, подѣ диплитѣ на които българскиятъ земеделски стопанинъ кове и иде изкове своята съдба и величието и напредъка на своята държава, сж неговата светиня. Подѣ тия знамена на своята организация той се ползува вече отъ много блага и преимущества, за които въ миналото много се е говорило, много сили сж били похобени, за да бждатъ завоювани, но резултатъ не е имало. По тоя пътъ на организацията, чрезъ отстраняването на всѣки поводъ за разединение, вражда и умраза, сигурно и трайно се циментира националното единство и социалната хармония въ нашата страна, за да крачи тя смѣло напредъ, за радостъ, гордостъ и доводство на всички българи, къмъ своя неспирень възходъ.

Народната ни православна църква освети знамената на земеделските задруги отъ Варненската околия. Приемайки ги отъ ръцете на служителите на нашата света църква, азъ ги предавамъ чрезъ вашите знаменосци вамъ, драги български земеделски стопани.

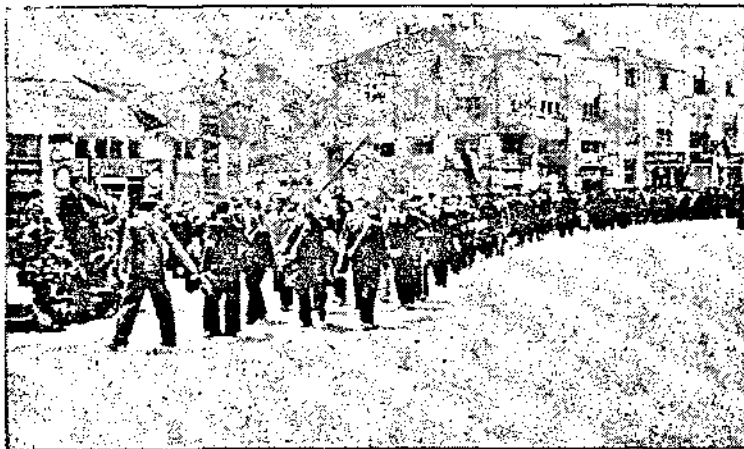
Пазете тия ваши знамена отъ раздоръ и погрѣшни увлѣчения. Нека тѣ ви напомнятъ всѣкога вашия дългъ къмъ Царь, народъ и държава. Тѣ сж символъ на голѣмитѣ задачи, които сж поставени на вашата организация за разрешение, задачи, които ви тикатъ къмъ добруване и благополучие.

Нека тѣ бждатъ сега и винаги изразъ на вашето родолюбие и ви напомнятъ всѣкога вашата готовностъ за саможертва предъ олтаря на отечеството.

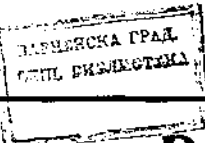
Подъ развѣтитѣ ваши знамена да крепнатъ и живѣятъ винаги най-благоприятните чувства на вашите самоотвержени български сърдца.

Всѣкога напредъ съ тия светини, ковете своята съдба, подклаждайте неспирно любовта си къмъ скжпата родина и почитъта си къмъ любимия нашъ Върховень Вождъ Негово Величество Царьтъ на българите Борисъ III.

Поемайки осветените ваши знамена, отнесете ги въ гжститѣ редове на вашите селски земеделски задруги, и нека тѣ да напжтствуватъ всички и винаги къмъ свѣтлия пътъ на истинското българско родолюбие, къмъ братско единение и готовностъ за всѣка саможертва за неспирния възходъ на обно-

кметътъ г. Я. Мустаковъ, поздравлява манифестиращите земеделски стопани, на чиито знамена бѣ кръстникъ

ОБЩИНСКИЯ ЛОЗОВЪ РАЗСАДНИКЪ

и ролята, която играе въ развитието на лозаро-овощарството въ Варна. Какво количество лозовъ и овощенъ материалъ е продаденъ

Една голѣма частъ отъ варненскитѣ граждани изкарватъ прехраната си отъ лозарство. Днесъ въ варненското землище има около 13,000 декара засѣти лозя. За подкрепа на това лозарство Варненската градска община поддържа единъ добре уреденъ лозовъ разсадникъ, въ който се произвеждатъ рѣзници за засаждане на нови лози.

Споредъ една подробна таблица до края на 31. XII. 1937 год. е билъ продаденъ следниятъ дивъ гладкъ лозовъ материалъ: маникола 551,510 за 204,570 лв., шасла берландиери 672,200 за 223,660 лв., телеки коберъ 31,200 за 9,461 лв., Рипария берландиери 20,200 за 3,888 лв., рипария рюпестрисъ 84,300 за 24,575 лв., мурведъръ рюпестрисъ 85,100 за 8,775 лв., рипария порталисъ 5,800 за 1,450 лв. и рипария берландиери 3,400 лв. или всичко сж продадени 1,453,710 рѣзници за 476,889 лв.

Не по-малко грижи се полагатъ и за подобрене на овощарството. Продадени сж били до 31. XII. 1937 год. следнитѣ овощни дръвчета: праскови 4,364 броя за 17,73 лв., бадеми 458 броя за 2748 лв., зарзали 458 броя за 2748 и лешници 529 броя за 2,096 лв. или всичко сж продадени 5,809 броя овощни дръвчета за 25,325 лв.

вена България.

По щастлива случайностъ, тържественниятъ день на освещаването светинитѣ-знамена на земеделскитѣ задруги отъ Варненска околия съпада съ голѣмия празникъ за цѣлия български народъ — именниятъ день на нашия любимъ Царь. Нека отъ сърдце всички пожелаемъ на Царя на българитѣ здраве и дългоденствие, за да води все тъй мъдро българския народъ по пътя на неговото благополучие и България отъ успѣхъ къмъ успѣхъ.

Да живѣе Негово Величество Царьтъ на българитѣ Борисъ III и цѣлиятъ царствуещъ домъ!

Да пребждатъ навѣки българскитѣ земеделски стопани и работници отъ тучнитѣ полета на българската земя!

Да живѣе България!

Ура!!!

Следъ това се образува величественна манифестация начело съ осветенитѣ знамена. На площада предъ ресторантъ „Кристалъ“ отъ специално построенъ подиумъ кмета г. Мустаковъ поздравляваше манифестирашитѣ земеделски стопани съ „За България ура“, „да живѣятъ земеделскитѣ стопани“, „да живѣятъ земеделско-стопанскитѣ задруги“. Следъ манифестацията бѣ сервиранъ обѣдъ, на който присъствуваха и официални лица.

Варна е най-голѣмиятъ морски курортъ на Балканитѣ. Посетете Варна презъ лѣтото.

Изъ курорта Варна

Варна въ очакване на курортисти

Първитѣ курортисти чужденци започнаха да пристигатъ. Тѣхното число въ последнитѣ дни достигна 140. По голѣма група отъ чужденцитѣ сж унгарци. Хубавитѣ слънчеви дни напоследъкъ даватъ възможность на курортиститѣ да правятъ своитѣ бани. Слънцето е отлично, а температурата на водата се движи между 18 и 20 градуси.

Курортната управа тази година е взела навременни мѣрки по квартирния въпросъ. Всички квартири сж описани и прегледани отъ чиновнитѣ на курортната управа съ цель да се създаватъ по-голѣми удобства и хигиеничностъ на варненскитѣ лѣтовници.

Ремонтътъ на банитѣ е приключенъ съ поправки и нововъведения, които ще улеснятъ лѣтовницитѣ и ще имъ създадатъ още по приятна обстановка.

Интересътъ на чуждестраннитѣ пътнически бюра къмъ варненския курортъ расте всѣки день. Курортната управа е отрупана съ запитвания.

Тази година твърде много ще улеснятъ курорта и новитѣ разписания на влаковетѣ, най-вече идяцитѣ отъ Русе.

РАЗПРЕДѢЛЕНИЕ

на службитѣ въ общината

Следъ назначаването за пом. кметъ на Варна, г. К. Миневъ, кметътъ г. Я. Мустаковъ издаде заповѣдъ, за ново разпредѣление на общинскитѣ служби между него и помощницитѣ му.

Кметътъ Я. Мустаковъ ще завежда: административно отдѣление, държавно контролорство адвокатура и общински съдъ.

Пом. кметътъ г. Н. Димитровъ ще завежда: земеделско-стопанско отдѣление, ветеринарно отдѣление, техническо отдѣление, общинско-стопанско предприятие за електричество, водоснабдяване и канализация, дирекция Багова—Варна.

Пом. кметътъ г. П. Куртевъ ще завежда: финансово отдѣление, материална служба, курортно отдѣление, общинска библиотека, училищно настоятелство, гражданско състояние и социални грижи.

Пом. кметътъ г. К. Миневъ ще завежда: санитарно отдѣление, концесиона аптека, пожарна команда, комисарство по прехраната, о. с. п. варненски народенъ театъръ.

Четете „Варненски общ. вестникъ“

Нашето просвѣтно дѣло въ гр. Варна презъ епохата на възраждането на българщината въ нея

Първитѣ наченки на просвѣтното дѣло въ гр. Варна датиратъ отъ 60-тѣ години на миналото столѣтие. Още тогава интересътъ къмъ това дѣло е билъ голѣмъ, защото българитѣ, които сж били едно малцинство въ града ни, трѣбвало да водятъ една непоносима борба съ гърцитѣ пришелци и гърчещитѣ се мѣстни жители — гагазитѣ. Борбитѣ въ това отношение сж били ожесточени, толкова повече, че гърцитѣ се считали привилегирова и винаги сж имали подкрепата на управляващата турска власть. Но въпрѣки неблагоприятнитѣ условия за работа въ просвѣтно отношение между народа, българитѣ съ постоянство и упоритостъ, въпрѣки всички прѣчки и неприятности, увѣнчали дѣлото съ успѣхъ. Още тогава въ излизачитѣ български вестници се срѣщатъ дописки по просвѣтното дѣло въ Варна. Такава една много интересна дописка намираме напечатана въ в. „Дунавскій Лебедъ“, издаванъ отъ покойния Г. С. Раковски въ гр. Бѣлградъ, презъ 1861 год. въ бр. 45.

Тукъ ще предадемъ цѣлата дописка, като спазимъ и правописа ѝ.

Варна 1861. Юлія 13 ѝи

Въ 13 №-о Ц. Вѣстника имаше предъ очитѣ на нашитѣ българи една статія отъ Варнж, отъ којто статія съ могле да узнајтъ, че Варна е населена съ разни народности, между които българетѣ сж по-малочисленни.

Причина-та за дѣто сж познати българетѣ за по-малко отъ другитѣ народности, сж лукавитѣ Гърци и нѣкогашнитѣ, както е остало преданѣ, злоупотребленія на Турцитѣ. Тѣздвѣ народности сж принудили Българетѣ, та една часть отъ тѣхъ приели за говоримъ языкъ турскія Гагаузитѣ, друга часть Греческыя языкъ, то сж погърченитѣ Българе. И тъй не остало въ Варна чисти Българе.

Въ ново време, спорѣдъ търговското отношение на Варнж, надошли нови, чисти Българе изъ разни мѣста на Българіи, Тракіи и Македоніи. Тѣзи Българе сж дѣйствително малцина, но тѣ като сж одушевлени съ патриотическо чувство, поддържатъ и Българскыя интересъ. Ныя нема да ги описваме тука, ами ще споменемъ за тѣхното еднородно и общество, за което общество е загакнато токже, въ В. №-о Ц. Вѣстника.

Тѣзи Българе макаръ и да сж малцина и макаръ да гледатъ на тѣхъ Гърци и Гагаузи, като на най върли неприатели, но сичкы могли да ся завръжатъ съ святж благородж и великодушнж дружбж, и сички еднородно съединяватъ чувствата на народнжтѣ нѣ гордостъ и любовнж на отечеството нѣ. Тѣзи нови преселци сж съединили душевно и сърдечно още и нѣколцина отъ тукашнитѣ по-стари Българе еснафли за всякж общеполезнж народнж работж. Паметникъ за еднородието и еднотелането си поставлятъ българско общество. Цѣльта на това общество е да въздаде права и на Българетѣ въ Варна, както и на другитѣ народности и да запази отъ голѣмжтж изгубж наштж народностъ, отъ странжтж на гърцитѣ и Гагаузитѣ. То спорѣдъ незначителното число на чистонародны Българе, ся състои не повече отъ десетина члена, лица — Еснафли и търговци.

За да постигне цѣлтж си, то за правъ пжтъ

избира да построи испрво училище и народнж церквж. Но както ся каза, что членоветѣ му сж малцина и благородната му цѣль голѣма, та ед-вама ще може въ пълно да ѝ постигне.

Както и да е, впрочемъ, можемъ отда честь на това общество, защото при сички голѣми съпротивленія, отъ странжтж на българскитѣ неприатели, при толко малко членове и въ толкова кратко време, успѣло е да ся наѣми за да построи особенно училище, а не више да има частныи дома за училище. Но слѣдъ като ся положило основаніето на училището, обществото ся видѣло въ голѣма нуждъ за пары. А въ сжщжтж тазъ минутж, на събраніето си, когато ся быле смаяли че пары недостигжтж искачж прѣдъ тѣхъ единъ родолюбецъ Г-нъ Хадж. Стаматъ Сидеровъ, кой отъ голѣмото си родолюбие и пламенното си желаніе за просвѣщеніето на българскитѣ младежи подарява за построеніето на училището до 15 хиляди гроша. Честь и слава на тосъ родолюбецъ!

Нека знай Г-нъ Хадж. Стаматъ що той, като открыва за младежитѣ учебни заведения, което е най-вѣрно средство за истиното просвѣщеніе, че неговото име нема никога да бжде забравено отъ ученицитѣ на това училище, то ще имъ е признакъ за сеташното пламенно желаніе на Българетѣ за просвѣщеніе, то ще имъ и бжде причина да се горджтъ съ народныи си заведения, нека знай токже, че и цѣла община му остава вечно признателна за това му спомоществуванѣ.

При това, смѣж и ся лаская да кажж, че и сѣки чувствителнъ Българинъ ще му оста признателенъ, като знай че нѣговото спомоществуванѣ опира до цѣлж народностъ, защото въ него училище ще ся учатъ Гагаузчетя, т. е. Българчетя, кои забравили свој народностъ, матернія си языкъ, и кои станали върли гонители на наштж (и своятж имъ) народностъ.

Послѣ това пожертвуваніе училището начнж дѣятелно да ся строй, и съ Божіж воліе скоро ще бжде готово. Колкото за церквжтж, която е тжж необходима нужна, неможтж още да ся събержтъ въ силж лицата на обществото, за да почнжтъ да сж стројтъ.

За това, като виджтъ нашитѣ Българе, че цѣлтж на това общество е преблагороднж, че то немалж полжж ще пренесе на наштж народностъ, като ще свѣсти изгърченитѣ и Гагаузитѣ Българе и като виджтъ, че членоветѣ мж сж малцина, слѣдувателно и слаби, то добрѣ бы сторили, сѣкой по възможности, да му се спомогне съ матеріалъ.

Въ това пожертвуваніе нѣма никой да ся измами а напротивъ ще получи: по мое убежденіе благотворителността нѣде неможе приѣме толкова прекрасныи плодове, както въ работж по строеніе учебныи заведения, божественныи Храмове и въ помаганѣ на бѣдни ученици.

Нека си припомнимж читателитѣ, що родолюбеца нѣ Г-нъ Екзархъ следъ голѣмото си съчувствіе, къмъ Варненското българско училище, го подарилъ съ единъ екземпляръ отъ вѣстника си (кого и испращж) и съ 20 малкы Енциклопедийкы и 50 малкы букварчета, кои и до сега неизпращж, ами приканва нарочно да испратятъ нѣко-го за да ги земе (1?). С. С. М. *Арх. Инокентий*

Селско-стопанскиятъ съборъ

като идея и приложение на необходимото сътрудничество между града и селото

Всѣки, който познава стопанската структура на България, не може да не признае, че земеделското производство е центъръ на възможности за пресъздаване на цѣлото наше народно стопанство.

България е земеделска страна и ще си остане такава за дълго време, не само защото 80% отъ населението се занимава съ земеделіе, но защото индустрията у насъ не може да се развие, докато не се засили благосъстоянието и консумативната способностъ на нашето земеделско население.

Като се има предвидъ това начало, всички идеи, които целятъ създаването на стопанската и културна мощъ на нацията ни, неминуемо ще изгорятъ въ приложението на едно здраво сътрудничество между града и селото, защото тамъ сж факторитѣ, тамъ сж умътъ и мишцитѣ, компетентността и неуморната воля.

И колкото това начало изхожда отъ ширинитѣ на града и селото, колкото то въодушевява повече сърдца и души, толкова реалнитѣ изгледи ще се очертаятъ по-дебело.

Ето и идеята на селско-стопанския националенъ съборъ въ Варна — чрезъ ежегодна манифестация на братското сътрудничество, чрезъ взаимно опознаване да се дойде до необходимата предпоставка, която ще даде потикъ на народния прогресъ.

Тази година селско-стопанскиятъ съборъ въ Варна ще бжде свиканъ презъ м. августъ като четвърти по редъ.

Ний варненци трѣбва да се радваме, че шуменскиятъ областенъ директоръ г. Борисъ Казанлиевъ за свикване на ежегодни събори избра града ни, а въ лицето на жителитѣ му потърси сътрудничеството на тази голѣма българска идея.

Когато трѣбва, обаче, да се ласкаемъ отъ тази честъ, необходимо е да си дадемъ смѣтка сами на себе си, въ какви размѣри сме развили изисканото отъ насъ сътрудничество.

Първитѣ три събора преминаха при единъ ентузиазъмъ и за дветѣ страни. Може ли да отрече нѣкой красивитѣ сцени при тази величествена манифестация, когато сърдцето и душата на гражданина се радваха отъ девствено запазенитѣ народни обичаи и нрави, отъ китнитѣ носии на българското село? Отъ друга страна, колко голѣмо бѣ любопитството на селянитѣ по отношение културнитѣ придобивки на съвременния градъ!

Но нека не скриемъ истината, че този ентузиазъмъ започна да клони къмъ затихване само поради причината, че Варна не може да даде задоволително нуждитѣ легла и постели на своитѣ гости.

Вѣрно е, че не е лесна работа за 2 — 3 дни да се задоволятъ квартирнитѣ нужди на 30 — 40 хиляди души. Но за Варна, ако това е мъжа, то не е невъзможностъ, защото единъ 70 хиляденъ градъ е въ състояние да даде гостоприемство за нѣколко дни на толкова гости.

Трудноститѣ настѣпиха по квартирния въпросъ отъ недостатъчно широко проявеното гостоприемство. Много малко граждани се отзоваха и приеха по нѣколцина гости въ своитѣ домове, ко-

гато гражданитѣ, които иматъ възможностъ да оказатъ единъ приемъ на скромнитѣ гости, сж много повече.

Този скръбенъ фактъ, който се надѣваме, че нѣма да се повтори, принуди гоститѣ съборяни да се подслонятъ въ общественитѣ учреждения, въ които мъчно можеше да се организира подслоняването, защото не само че тѣзи мѣста сж непригодни, но и за най-елементарната имъ пригодностъ сж необходими грамадни парични срѣдства, които не бѣха на лице. При тѣзи условия, гоститѣ съборяни се измѣчиха много, а това не трѣбва да бжде допускано отъ варненци, които знаятъ и трѣбва да си дадатъ още по-точна смѣтка какви стопански облаги добива градътъ ни отъ събора, и второ въ името на каква благородна идея той се свиква въ Варна.

Ако варненци заработятъ по въодушевено, въ първия случай ще си помогнатъ стопански сами на себе си, отъ каквата помощъ се нуждае бедниятъ ни градъ, и въ втория случай ще изпълнятъ достойно единъ дългъ къмъ една величава държавническа идея — мирното и братско сътрудничество на всички граждани, за да се изкове по-скоро напредъкътъ и благоденствието на народа.

Какво изразходва

общината за подрѣжката на морската градина

Гордостъта на Варна е морската градина. Тя носи славата на първа на Балканския полуостровъ. Не малко наредъ съ варненци на нея се възхищаватъ и гости чужденци. Грижитѣ, които полага Варненската градска община, чрезъ органитѣ си отъ земеделско-стопанското отдѣление, сж голѣми. Затова редакцията на Варненски общински вестникъ съ готовностъ помѣства нѣкои данни, взети изъ годишната равномѣтка.

За нейното поддържане, общината е изразходвала: за заплати 281,582 лв., за надници 1,169,958 лв., за консумативни материали, като канапъ, тель, клонове, гвоздеи, циментъ, безиръ, рафия, каси, стѣкла и др. общо 57,691 лв., закупенъ новъ инвентаръ за 32,182 лв., за семена, луковици, треви и дрѣвчета 43,185 лв. или всичко сж изразходвани 1,627,792 лв.

Въ Варна щастливо се съчетаватъ прелеститѣ на китното крайбрѣжие съ необятния чаръ на морето и цѣлебнитѣ лъчи на варненското слънце. Варна винаги преизпълва душата и сърдцето на оня, който е ималъ щастнето да хвърли единъ погледъ на хубоститѣ ѝ.

Инж. Л. Каровъ

н-къ на тех. отделение при варн. община

Пътната проблема на Варна

Гр. Варна въ своето благоустройствено развитие, както и другитѣ градове, е преминала презъ всичкитѣ фази, които социалнитѣ и стопански нужди сж налагали.

Отъ малко нѣкогѣ търговско селище, основано отъ смѣли колонисти, Варна разрастна до първо търговско пристанище на българското царство.

Преди освобождението Варна е била типиченъ ориенталски градъ съ паянтови сгради, тѣсни и криви улици, застроени безъ всѣкакъвъ планъ и безъ огледъ на частна и обществена хигиена. Тогава не е имало никакво желание и грижи за планиране и урегулиране на градоветѣ. Последнитѣ сж се застроявали безсистемно и по усмотрение на разнитѣ неучи майстори и самозвани инженери.

Разположенъ при брѣга на морето, при единъ неравенъ теренъ, улицитѣ му били прокарани криви, тѣсни, изходящи най-вече къмъ пристанището. Ограденъ до последнитѣ дни на турското владичество съ каменни стени, градътъ е билъ стѣсненъ, и неговото разширяване и благоустрояване е било спирано. Улицитѣ, най-важенъ елементъ за модернизирание на единъ градъ, сж били държани съ вѣкове неизмѣнени. Единственниятъ напредъкъ по тѣхъ е билъ настилането имъ съ калдърѣмъ, който е предпазвалъ пешеходцитѣ отъ калъта, но затова е затруднявалъ движението на колитѣ.

Следъ освобождението въ Варна, като главно пристанище на страната, се е развила голѣма търговия. Населението на града е почнало бързо да нараства, благоустрояването му—да се увеличава. Налагало се е увеличението на града, налагали се нови строежи. Будниятъ духъ на българина, възприемчивъ къмъ новото и модерното, не е закъснѣлъ да се прояви и въ благоустройството на града. Започва усилена работа въ това направление. Правятъ се улици съ гранитенъ паважъ, а следъ това и съ маказамова настилка.

Настъпватъ войнитѣ — балканската и европейската. Благоустройството на града спира. Едва презъ 1928 год. общинската управа се заема съ уличнитѣ настилки.

Презъ 1928 год. Варненската община пристъпи къмъ употребата на безпрашната настилка, тъй наречената „китонова“. По-късно се приложи сжщата настилка и по улицитѣ: „Царь Симеонъ“, „6-й септември“, частъ отъ „Царь Борисъ“ пл. „Независимостъ“, бул. „Сливница“, „Мария Луиза“ и др., а презъ 1929 год. държавата китонира и шосето за манастира „Св. Константинъ“.

Не може да се отрече, че грижата за улицитѣ е една отъ най-важнитѣ страни отъ благоустрояването на единъ градъ. Добритѣ улици иматъ стопанско и здравно значение. По тѣхъ може да се сжди за културата на единъ градъ, още повече за единъ градъ като Варна, който всѣко лѣто предъ очитѣ на хиляди чужденци представлява културниятъ обликъ на нашата страна.

Изхождайки отъ горнитѣ мотиви, общинската управа презъ 1935 год. се зае съ създаването на една система въ строежитѣ на улицитѣ. Изработи се единъ петгодишенъ планъ, по който да става застрояването имъ.

Раздѣли се движението на улицитѣ на тежко, смѣсено и леко. За провеждането на тоя планъ се намѣри за необходимо да се изразходватъ годишно минимумъ 7 милиона лв., като срѣдствата се взематъ отъ бюджета на общината, отъ образувания фондъ „Расте и хубавѣ“, отъ откупитѣ и труда въ натура на временната трудова повинностъ и др.

Благодарение на голѣмитѣ грижи на общинската управа и на нейнитѣ органи, предвиденитѣ срѣдства можеха да се реализиратъ, и презъ 1935—1936—1937 години се даде силенъ тласкъ по благоустрояването на улицитѣ. Презъ сжщитѣ години се извършиха паважи, шосиране, емулзиране на улици и площади на обща дължина 16,700 линейни метра, съ квадратура 132,500 кв. м., т. е. близо $\frac{1}{2}$ отъ онова, козто е имало до 1935 г..

При благоустрояването на улицитѣ голѣмо значение има и добриятъ строежъ на тротоари. За да се създадатъ такива, грѣбваше да се поставятъ по улицитѣ бордюри. Презъ 1935—1937 год. сж били поставени всичко 25,300 м. пог. бордюри, т. е. близо $\frac{1}{2}$ отъ поставени до 1935 год., или всичко поставенитѣ до края на 1937 г. 87,500 пог. м.

Тротоаритѣ на градъ Варна представляватъ единъ сполучливъ строежъ по начина на своето провеждане. Тѣ улесняватъ много пешеходцитѣ и поддържатъ чистотата. За сега сж поставени 125,000 кв. м. градски тротоари, отъ които само презъ 1935—1937 год. сж поставени 8,000 кв. метра.

Варна разполага съ широки улици, съ ален за пешеходци по срѣдата имъ. Презъ 1936—1937 год. се започва усилено тѣхното застрояване и украсяване съ разни градински култури; по този начинъ улицитѣ се освежиха.

Обаче всичко изложено е едва задоволително, като се има предвидъ, че Варна и предградиято „Аспарухово“ разполагатъ съ 180 клм. улици и площади съ обща квадратура отъ 2,460,000 м. кв. Отъ тѣхъ има павирани до днесъ 41,000 пог. м. и съ 238,000 кв. м. шосирана площъ, т. е. последнитѣ представляватъ 22,7 % отъ общата дължина.

Застроената площъ на гр. Варна и предградиято „Аспарухово“ е 8,800,000 кв. м., отъ които 1,039,000 кв. м. сж заети отъ паркове и игрища. Отъ цѣлата площъ на улицитѣ и площадитѣ се пада 23%, единъ процентъ много голѣмъ.

Напредъкътъ на пътното дѣло въ гр. Варна съ създаването на хубави улици не ще създаде само удобства на гражданитѣ, но ще спомогне и за доброто име на града.

Варна е най-чистиятъ градъ въ България, Варненската градска община изразходва нѣколко милиона лева, за да поддържа чистотата на града.

Варна през май 1938 год.

Френски военни гости на гр. Варна

На 7 май 1938 год. въ водитѣ на варненското пристанище пристигна френската канонерка „Д'Ибервилъ“. Следъ акостирането на кораба поднесоха поздравления официалнитѣ лица. Отъ страна на общината гоститѣ бѣха поздравени отъ пом. кмета г. П. Куртевъ.

Следъ това контръ адмиралъ г. Ферне, придруженъ отъ френското морско военно аташе г. Лааль, направи официални посещения. Посети: началника на гарнизона г. генералъ Поповъ, контръ адмирала г. Вариклечковъ, кмета г. Я. Мустаковъ и пол. комендантъ г. Б. Германовъ. Малко следъ това посетениитѣ лица върнаха визитата на контръ адмиралъ Ферне. На гоститѣ бѣха дадени банкети отъ страна на общината, началника на гарнизона. Контръ адмиралътъ г. Ферне посети София, където бѣ приетъ отъ Н. В. Царь Борисъ III.

При завръщането си въ Варна контръ адмиралътъ г. Ферне бѣ придруженъ отъ военния министъръ г. Даскаловъ.

Преди заминаването на борда на кораба контръ адмиралътъ г. Ферне даде приемъ. На 12 май вечерта „Д'Ибервилъ“ отплува за Кюстенджа.

На борда на канонерката г. Ферне направи изявления, въ които подчерта възхищението си отъ добрия приемъ въ България, както и отъ страна на варненци.

Историческия турски кръстосвачъ „Хамидие“ въ Варна

Следъ нѣколко дневното престояване на „Д'Ибервилъ“ на 18 май 1938 год. въ варненски во-

ди пристигна историческия турски крайцеръ „Хамидие“. Следъ приветствията поднесени отъ официалнитѣ власти, комендантъ на крайцера фрегатниятъ капитанъ г. Неджими Йосденисъ, турскиятъ пълномощенъ министъръ г. Шефки Беркеръ и турското военно аташе г. капитанъ Яркинъ направиха посещения на началника на гарнизона г. генералъ Поповъ, контра адмирала г. Вариклечковъ, кмета г. Мустаковъ и пол. комендантъ г. Германовъ. Следъ това официалнитѣ лица върнаха визититѣ на г. Йосденисъ. Кметътъ г. Мустаковъ даде вечерта голѣмъ банкетъ на гоститѣ.

Голѣмъ приемъ даде и турскиятъ пълномощенъ министъръ г. Шефки Беркеръ.

Преди да отплува на борда на крайцера отъ страна на коменданта г. Йосденисъ бѣ даденъ голѣмъ приемъ. На приема се водиха разговори между гоститѣ и поканенитѣ официални лица. Въ каютъ компанията на г. Йосденисъ бѣха се събрали на интименъ разговоръ началникътъ на гарнизона г. генералъ Поповъ, контра адмиралътъ г. Вариклечковъ, кметътъ г. Мустаковъ, пол. комендантъ г. Германовъ, турскиятъ пълн. министъръ г. Беркеръ.

На 20 вечерта „Хамидие“ отплува за Кюстенджа.

Отпразднуване празника „Св. Св. Кирилъ и Методий“

На 24 май 1938 год. празникътъ на нашитѣ първоучители бѣ тържествено отпразднуванъ. На площадъ „Митрополитъ Симеонъ“ бѣ отслуженъ молебенъ. Присъствуваха: началникътъ на гарнизона г. генералъ Поповъ, контръ адмиралътъ г. Вариклечковъ, кметътъ г. Мустаковъ, председателътъ на

На приема на борда на кръстосвача „Хамидие“ бѣха направени много снимки. На горната наша снимка, направена специално за Варненски общински вестникъ, сж комендантъ на „Хамидие“ г. Неджими Йосденисъ, турскиятъ пълн. министъръ въ София г. Шефки Беркеръ и кметътъ г. Я. Мустаковъ

училищното настоятелство пом. кмета г. Куртевъ, пом. кметовецъ г. г. Димитровъ и Миневъ и много официални лица.

Произнесена бѣ речъ, а следъ това всички ученици бѣха поздравени отъ официалнитѣ лица. Образува се манифестация. На площада въ началото на ул. „Царь Борисъ“ бѣ построена естрада, където бѣха застанали официалнитѣ лица и поздравяваха учащата младежъ. Манифестацията завърши въ морската градина, където бѣха положени вѣнци на паметницитѣ на народнитѣ будители. Дефилираха надъ 12,000 ученици.

Пролѣтната сесия на Варненския общински съветъ

На 30 априль 1938 год. бѣ открита пролѣтната сесия на Варненския общински съветъ. Преди пристѣпване къмъ дневния редъ, кметъ г. Мустаковъ съ подходящи думи поздравя общинскитѣ съветници и ги прикани къмъ ползотворна дейность. По предложение на г. кмета предъ съвета бѣ сложенъ въпроса за селско-стопанския съборъ. Кметъ съобщи, че е изготвено изложение до областния директоръ г. Казанлиевъ и тази година съборътъ да се състои въ Варна.

Въ връзка съ правилното развитие на курорта Варна, кметъ г. Мустаковъ направи предложение общинския съветъ принципално да реши намирането на начинъ, по пжтя на частната инициатива, въ Варна да бжде построенъ необходимия курортенъ плажъ-хотелъ.

Следъ това заседанието бѣ вдигнато и съвета поднови работата си на 25 май.

Заседанието на съвета бѣ открито отъ кмета г. Мустаковъ; той направи официално съобщение за назначаването на новъ пом. кметъ г. К. Миневъ. Кметътъ изказа голѣмото си задоволство, че по пжтя на приемствеността отъ срѣдата на общинскитѣ съветници е излъченъ новия пом. кметъ.

Следъ това г. Миневъ благодари за думитѣ на г. кмета и помоли общинскитѣ съветници да му сътрудничатъ въ новата му работа.

Кметътъ съобщи, че съгласно закона новия пом. кметъ губи мандата си като общински съветникъ и ще бжде произведенъ новъ изборъ. Общинската управа е извършила процедурата и се очаква насрочването на избора отъ Министерството на вътрешнитѣ работи.

Пом. кметъ г. Куртевъ, въ качеството си на председател на комисията за финансовия отчетъ за 1937 год. докладва отчета, който бѣ одобренъ отъ общинскитѣ съветници. Докладванъ бѣ отчета и на фонда „Расте и хубавѣ“, който бѣ също одобренъ.

Произведе се изборъ за членъ на засилената управа вмѣсто излизация К. Миневъ. Избранъ бѣ съветника Г. Люцкановъ, съ 10 гласа отъ присѣстувачитѣ 19 съветника. Останалитѣ 9 гласа бѣха дадени за съветника Иванъ П. Мариновъ.

Кметъ г. Мустаковъ прочете протокола за опредѣляне мѣстото на бъдащата общинска термична електрическа централа, която общината ще построи на мѣстото, западно отъ кланицата, между устието на канала и езерето. Централата ще струва 30,000,000 лв.

Поради изчерпване на дневния редъ кметъ г. Мустаковъ съ подходящи думи благодари на общинскитѣ съветници за ценното имъ съдействие и обяви априлската пролѣтна сесия на Варненския общински съветъ за закрыта.

Експлоатацията на общинскитѣ гори

Варненската градска община въ курортното развитие на града се е стремѣла чрезъ своитѣ гори да създаде красиви и китни околности, които едновременно да служатъ за прохладни и развлѣчителни мѣста на екскурзиантитѣ-лѣтовници, отъ друга страна да бждатъ създадени като едни сигурни финансови източници на общината.

Стопанисването на общинскитѣ гори, които сж твърде пространни, миналата година бѣ насочено отъ Варненската община къмъ една стопанска система изключваща всички неудобства на частната експлоатация.

Варненската община по стопански начинъ предприе миналата година изсичането на първия горски етатъ. Следнитѣ резултати говорятъ за положителнитѣ страни на такъвъ родъ експлоатация:

Отъ сѣчищата въ Малкия и Голѣмия Джанаваръ, възлизаци на около 500 декара, сж получени 2,912,264 кгр. дърва и 35,811 лозарски колчета, на обща стойность 1,261,107 лева.

Разходътъ по стопанската експлоатация възлиза на 205,266 лв., или реалната цифра, която трѣбва да се вземе като приходъ отъ общинската гора възлиза на 1,055,841 лв.

Отъ направената калкулация за стойността на полученитѣ дърва отъ декаръ отъ стопанската експлоатация въ сравнение съ получената сума на декаръ при произведения търгъ за отдаване на предприемачъ експлоатацията, каквато система се е практикувала до миналата година, установява се една разлика на декаръ отъ 130.76 лв. въ полза на стопанския начинъ на експлоатация.

Вънъ отъ това гражданството получи дърва за огрѣвъ по 350 лв. за тонъ при точно тегло, а сжщитѣ дърва отъ предприемачитѣ щѣха да се купуватъ по 420 — 450 лв. едина тонъ.

При тази експлоатация Варненската община има възможность да раздаде на беднитѣ свои граждани дърва — 649,590 кгр., на църквата въ кв. „Аспарухово“ — 2,000 кгр., на опълченцитѣ — 4,000 кгр., д-во „Сливница“ — 500 кгр., руската църква — 3,000 кгр., хр. д-во „Архангелъ Михаилъ“ — 5,000 кгр., руския съюзъ — 500 кгр., работническия синдикатъ — 5,000 кгр., сжщевременно да задоволи общинското земеделско стопанство и др. служби съ 6,012 лозарски колчета.

На гражданитѣ сж продадени 29,699 лозарски колчета, срѣдно по 2 лв. броя, когато сжщитѣ отъ предприемачъ щѣха да се продаватъ отъ 3 до 3.50 лв.

Кметски поздравления

По случай именния день, на Н. В. Царя, кметътъ г. Я. Мустаковъ отправи поздравителна телеграма, на която Н. В. Царьтъ е благоволилъ да отговори:

Инженеръ Мустаковъ
кметъ на гр. Варна

Благодаря сърдечно вамъ и на гражданството за любезнитъ поздрави и благопожелания, които ми изпращате по случай именния ми день.

ЦАРЬТЪ

СОФИЯ

Двореца Негово Величество Царя

Отъ името на варненското гражданство, на жителитъ отъ присъединенитъ къмъ общината ни села, отъ страна на общинския съветъ и общинската управа и отъ мое име щастливъ съмъ да поднеса на Ваше Величество по случай деня на Свети Царь Борисъ Михаила почтителни поздрави и пожелания за щастие и дълголѣтие на Ваше Величество за радостъ на цѣлокупния български народъ и за неспиренъ възходъ на сѣжпата ни родина.

Кметъ: Инж. Я. Мустаковъ

Кметътъ г. Янко Мустаковъ съ поздравителната телеграма е честитилъ именния день на Н. В. Князь Кирилъ, и въ отговоръ е получилъ следната телеграма:

Инженеръ Мустаковъ
Градски кметъ — Варна

Вамъ, на общинския съветъ и на гражданството благодаря сърдечно за любезнитъ честитки по случай именния ми день.

КИРИЛЪ

Негово Царско Височество Князь Кирилъ
Двореца — София

Отъ името на варненското гражданство, отъ страна на общинския съветъ и общинската управа и отъ мое име, щастливъ съмъ да поднеса на Ваше Царско Височество по случай именния Ви день почтителни поздрави и пожелания за здраве, щастие и дълголѣтие за гордостъ на българския народъ и радостъ на цѣлия царствуещъ домъ.

Кметъ: Инж. Я. Мустаковъ

По случай именнитъ дни на м-ръ председателътъ г. д-ръ Георги Късеивановъ и м-ра на финанситъ г. Г. Гуневъ, кметътъ г. Я. Мустаковъ е отправилъ следнитъ поз-

дравителни телеграми:

СОФИЯ

Министъръ Председателя
Д-ръ Георги Късеивановъ

Отъ името на варненското гражданство, общинската управа и отъ мое име приемете Господинъ Министъръ Председателю поздравления по случай именния Ви день и сърдечни пожелания за здраве, сила и бодростъ за непрестана работа за преуспѣването на родината.

Кметъ: Инж. Я. Мустаковъ

Министра на финанситъ Гуневъ
СОФИЯ

Отъ страна на общинската управа и отъ мое име по случай менния Ви день поднасяме Ви, Господинъ Министре, поздравление и пожелание за здраве, щастие и енергия за неспирна работа за дѣлото на обновена България.

Кметъ: Инж. Я. Мустаковъ

По случай празника на българската просвѣта и деня на Св. Св. Братя Кирилъ и Методий, кметътъ г. Мустаковъ и председателътъ на Училищното Настоятелство п. км. г-нъ Куртевъ поздравиха м-ра на просвѣтата г. проф. Маневъ, който е отговорилъ съ следната телеграма:

Варна — Кмета Инж. Мустаковъ

Господинъ Министърътъ на Народното просвѣщение благодари сърдечно Вамъ, на председателя на Училищното настоятелство, на учителитъ и учащата се младежъ въ града Ви за хубавитъ поздрави, които му изпращате по случай деня на светитъ братя Кирила и Методия. Нека тѣхното велико дѣло крепне и процѣтява въ всеотдайно служене на българскитъ просвѣтни идеали.

Главенъ секретаръ на Министерството на народното просвѣщение: Т. Върбановъ

Министра народното просвѣщение
Професоръ Георги Маневъ

Въ деня на българската просвѣта честь ми е, Господинъ Министре, да Ви поднеса поздравленията на възпитателитъ и учащата се младежъ отъ Царицата на Черното Море.

Кметъ: Инж. Я. Мустаковъ
Предс. на Учил. Н-во: Инж. П. Куртевъ

Варненскитъ кметъ г. Я. Мустаковъ, по случай избора за председателъ на 24-то обикновенно Народно Събрание е поздравилъ

избранника г. Стойчо Мошановъ съ следната телеграма:

Стойчо Мошановъ
Председател Народното Събрание
ул. Николай Николаевичъ
СОФИЯ

Отъ името на варненското гражданство, отъ страна на общинската управа и отъ свое име поднасямъ Ви, господинъ председателю, поздравления и пожелания за плодотворна и народополезна дейностъ по случай посочването Ви за пръвъ народенъ избраникъ на двадесетъ и четвъртото обикновено народно събрание.

Съ окрилена вѣра въ неспирния възходъ на нова България подъ мѣдрото ръководство на общолюбимия нашъ Държавенъ Глава варненци съ радостъ посрѣщатъ въ Ваше лице незамѣнимия председателъ на народното събрание на обновена България.

Съ свѣтла надежда за по-добри дни на народъ и държава, варненци Ви отправятъ сърдечни пожелания за лично щастие, здраве и дълголетие.

Кметъ на гр. Варна: Инж. Я. Мустаковъ

Стойчо Мошановъ
Председател Народното Събрание
Николай Николаевичъ
СОФИЯ

Радиосъобщението, което току що чухъ въ избора тиза председателъ на двадесетъ и четвъртото обикновено народно събрание, ме изпълни съ безкрайна радостъ.

Отправяйки ти сърдечни поздравления по този случай и адмирирайки проявената мѣдростъ на народното представителство чрезъ този изборъ пожелавамъ ти блестящи резултати въ дейността ти като пръвъ съветникъ на любимия нашъ Държавенъ Вождъ и като подчертанъ водачъ на обновена България.

ЗДРАВЕЙ!

Мустаковъ

Раздадени овощни дръвчета

отъ варненската община на присъединенитѣ къмъ нея села

Варненското градско общинско управление, чрезъ земледѣлско — стопанското си отдѣление е раздало на стопанитѣ отъ присъединенитѣ къмъ него села следнитѣ овощни дръвчета: с. Царево — праскови 2985 за 17,910 лв. и череши 275 за 2,200 лв., с. Надежда — праскови 730 за 4,380 лв., с. Звездица — праскови 1,000 за 6,000 лв. и с. Галата — праскови 154 за 2,940 лв. или всичко сж раздадени 6,500 овощни дръвчета за 33,430 лв.

Отчетътъ на варненската община за финансовата 1937 г.

Финансовата политика на дадена община винаги е дирижираа цѣлостната политика на общината. Нейнитѣ отражения сж чувствителни не само върху задачитѣ на общинскитѣ управници, но помагатъ или спъватъ развитието на живота отъ гледището на добре разбранитѣ стопански и културни интереси на гражданитѣ.

Въ това отношение управлението на Варненската градска община е регистрирало значителни успѣхи, каквито се желаятъ отъ много общини.

Умѣло водена отъ постоянното присъствие, начело съ кмета г. Янко Мустаковъ, финансовата дейностъ на общината за 1937 г. бѣ добре оценена отъ общинскитѣ съветници презъ наскоро завършилата се априлска сесия на общин. съветъ, и приета единодушно.

Предвидъ голѣмия интересъ, който представлява този отчетъ за гражданитѣ съ своитѣ указания за широката и благотворна финансова дейностъ и, най-важното, поукитѣ, които могатъ да се почерпятъ за провеждането на една правилна бюджетна финансова дейностъ, ние даваме въ резюме отчета на избраната отъ общ. съветъ комисия за преглеждане на главния отчетъ, въ съставъ: председател пом. кмета г. П. Куртевъ и членове: Ст. Станевъ, д-ръ Йорд. Георгиевъ, Георги Люцкановъ и Христо Теохаровъ.

Въ бюджета за 1937 год. сж били предвидени да постѣпятъ 58,826,174 лв. Въ бюджетното упражненение сж постѣжили 54,795,575 лв. или бюджетътъ е реализиранъ въ 93 на сто. Приходниятъ процентъ на реализирания бюджетъ бележи възходъ въ сравнение съ 1936 год. — 76 на сто, а презъ 1935 год. — 65 на сто. Презъ 1937 год. сж постѣпили въ повече въ сравнение съ 1936 год. 13,234,526 лв., а въ сравнение съ 1935 година — 15,541,825 лв. Комисията препоръчва да се засили събирането на общинскитѣ приходи, за да може да се реализиратъ голѣмитѣ начинания на общината.

Една отъ главнитѣ задачи на финансовото отдѣление при Варненската градска община е била колкото може повече да се ликвидира съ недоборитѣ. Така презъ 1937 год. финансовитѣ органи сж събрали недобори 5,694,621 лв., или постѣпленията отъ недобори въ сравнение съ 1936 год. сж се увеличили съ 1,433,694 лв. Комисията препоръчва финансовата служба въ общината да засили събирането на голѣмитѣ недобори на общината.

Докато бюджетътъ на Варненската градска община презъ 1935 год. е възлизалъ на 64,518,390 лв., а презъ 1936 год. — 54,826,500 лв., то тоя презъ 1937 год. е билъ само 50,826,174 лв. (като се изключи сумата 8,000,000 лв. предназначена за тройка на кланица, реализирана отъ заема отъ Ипотекарната банка).

Въ една отъ точкитѣ си комисията изказва мнение при гласуването на бюджета за 1939 год. да се държи точна смѣтка за реалнитѣ постѣпления презъ последнитѣ три бюджетни упражненения, за да не се надуватъ приходнитѣ параграфи. Изказано е мнение, че персональтъ на общината е

Варненските здравно-съвещателни станции

през 1937 година

Нарастващата ежегодно работа въ детските здравно-съвещателни станции въ градъ Варна, призива откриването на 4 въ града и 4 въ селата присъединени към Варненската градска община. Макаръ съ крайно недостатъчен лѣкарски и сестрински персоналъ, станциитѣ сж дали презъ 1937 г. следната дейность: новозаписани деца 1184; посещенията направени въ станцията сж 11,566, а тия на сестритѣ посетителки по домоветѣ — 3,018. Лѣкаритѣ сж направили 539 посещения, предимно при новородени въ града и селата.

Най-много деца се записватъ следъ навършване на първия месецъ. Майкитѣ сж свикнали редовно 2 пѣти месечно да донасятъ децата си въ станциитѣ, дори и презъ студенитѣ зимни дни. По-голямата частъ отъ децата до 6 месечна възраст сж кърмени, една малка частъ прехранвани, а незначителенъ брой, само 19 отъ 908 сж хранени изкуствено при добри съвети и, тѣзи деца рѣсатъ правилно и безъ опасностъ за здравето имъ.

Другъ фактъ, който трѣбва да се отбележи съ задоволство е тоя, че майкитѣ знаятъ вече предназначението на здравнитѣ станции и не донасятъ децата си, когато сж болни, но своевременно търсятъ помощъ въ амбулаториитѣ или при частно-практикуващитѣ лѣкари.

Бременнитѣ по-рѣдко търсятъ съвети въ станциитѣ, защото частъ отъ тѣхъ посещаватъ майчиния домъ, а други се съветватъ съ акушеркитѣ си. Презъ 1937 год. сж записани 250 бременни, които сж направили 589 посещения въ станциитѣ. Станциитѣ сж уредили 3 здравни курса за девизи и млади майки, съ 125 курсистки, които сж имали практически занятия въ постоянната изложба и сж изучавали най-подробно детската кухня.

Децата, които посещаватъ станциитѣ, сж предимно отъ бедни семейства, затова благотворителното д-во „Д-ръ Анастасия Головина“ при станциитѣ се стреми да улесни майкитѣ въ изпълнението на дадени съвети чрезъ материална подкрепа.

Всѣко бедно дете получава пеленки, ризки, фланелки и сапунъ, а когато е необходимо дохранване, отпускатъ се млѣко и други хранителни продукти, като захаръ, грисъ, брашно и оризъ.

На 157 деца сж раздадени 5757 литри млѣко; раздадени сж съ купони 658 кгр. захаръ, отъ който 382 кгр. въ селата, 650 кгр. брашно, отъ което 132 кгр. въ селата. Подпомогнати сж съ продукти

голямъ въ сравнение съ приходнитѣ ѝ възможности и се препоръчва въ иднитѣ бюджети да се пристъпи къмъ едно съкращение въ персонала, безъ да се предизвикатъ сътресения и да се уврежда правилното провеждане на службитѣ. Службага въ канцелариитѣ ще трѣбва да се и изпълнява само отъ щатенъ персоналъ, безъ да се наематъ надничари за тази цель.

Комисията не е констатирала никакви нередности въ главния бюджетъ.

Така представениятъ финансовъ отчетъ бѣ одобренъ отъ общинския съветъ.

445 кърмачета. На 214 кърмачета сж раздадени 1,106 броя пеленки, отъ които 93 въ селата; 221 ризки и 200 фланелки, отъ които 44 въ селата. На 332 деца сж раздадени 1,107 броя износени дрехи и обуца, отъ които 23 въ селата, 26 нови топли дрешки, 216 броя сапунъ, отъ който 27 въ селата, 97 кгр. рибено масло, отъ което 10750 кгр. въ селата; съ това рибено масло сж подкрепени 340 деца. Нови обувки сж дадени на 93 деца, а на 12 бебета сж отпуснати за временно ползуване (до довършване на първата имъ година) кошчета-легла.

Всичко раздадено възлиза на стойность 100,482 лв. безъ стойността на подаренитѣ отъ гражданството износени дрешки. Помощта се разпределя върху 789 деца на възраст отъ 1 месецъ до 7 год.; 455 отъ тѣхъ сж получавали и хранителни продукти.

Слаботѣлеснитѣ деца се засилватъ съ рибено масло презъ зимата, а презъ лѣтото съ слънчеви морски бани на детския плажъ.

Плажътъ бѣ уреденъ за 445 деца отъ 2 до 7 год. възраст; децата се придружаваха отъ майкитѣ си. При непрекъснатъ контролъ отъ лѣкаритѣ и сестритѣ — посетителки и най-слабитѣ и малки дечица сж направили отъ 14 до 41 бани, съ почивка презъ нѣколко дни. Всѣко дете свиква да прекарва на плажа въ игри постепенно отъ 10 минути до 1 часъ, безъ да лѣга, като отъ време на време се прибира подъ навесъ, а преди да напусне плажа се изкъпва съ затоплена морска вода; по голѣмитѣ отъ 4 год. деца използватъ морето, кждето съ радостъ се изкъпватъ, не повече отъ 10 минути. Нито едно слънчасване, нито заболяване на гърло, така чести по другитѣ плажове, гдето децата се прегрѣватъ или се киснатъ въ морето безъ всѣкакъвъ контролъ.

За този плажъ сж изразходвани само 1877 лв. Резултатитѣ сж много добри, което кара почти всички майки, посетили веднѣжъ тоя плажъ, да настояватъ следващитѣ години да се приематъ децата имъ, за да окрепнатъ окончателно.

Прилагайки и двата фактора, здравна просвѣта и материално подпомагане на нуждающитѣ се, здравнитѣ станции представляватъ вече единъ мощенъ институтъ, който въ продължение на десетина години можа да намали детската смъртность съ 80 на хиляда, резултатъ, който потвърждава най-категорично, че само съ създаване добри условия за кърмачетата, можемъ да се боримъ съ смъртта, която ги дебне непрестанно.

Държавата не бива да жали срѣдства за тѣхното подпомагане, защото по детската смъртность ще се сжди за нашата култура.

Д-ръ Н. В. Головина

Слънце, море и чудни прелести сж най-ценния подаръкъ, които природата е дала на Варна.

Разрешително за амбулантната търговия на градинаритъ — производители

По поводъ искането да се разреши на градинаритъ-производители да продаватъ своитъ собствени произведения направо на консуматоритъ на открити подвижни сергии или въ разностъ съ колички или кола, както по улицитъ и площадитъ на населенитъ мѣста, така и по надлежно разрешенитъ панаири, сборови и седмични пазари и да се даде едно окончателно тълкуване за правата, които производителитъ на селско-стопански произведения иматъ да продаватъ подвижно и по надлежно разрешенитъ тържища собственитъ си произведения, съобщава се за сведение и ржководство следното:

1. Съгласно чл. 26 отъ н.-законъ за уреждане на вжтр. търговия, извършването на дребни продажби направо на консуматоритъ подвижно по улицитъ и площадитъ на населенитъ мѣста, както и по надлежно разрешенитъ сборове, панаири и седмични пазари пеша, съ количка, кола, каруца и пр., се счита за амбулантна търговия.

2. Съгласно чл. 28 отъ сжщия законъ, за да може да се търгува амбулантно — търговецътъ трѣбва да е снабденъ съ разрешително за амбулантна търговия, съгласно глава II отъ н.-законъ за уреждане на вжтрешната търговия.

3. Съгласно чл. 30, буква „д“ отъ сжщия законъ, могатъ да се снабдятъ съ разрешително за амбулантна търговия само лица, които не сж нито самитъ тѣ, нито членоветъ на семейството имъ отседнали търговци.

4. Следователно, продаването подвижно на сергия или на количка направо на консуматоритъ съставлява амбулантна търговия и може да бжде извършвана само съ специално разрешително, което се издава при условие, че лицето не е отседналъ търговецъ.

5. Разпоредбитъ на чл. чл. 26, 28 и 30, буква „д“ отъ н.-законъ за урежд. на вжтр. търговия, обаче, сж приложими само за амбулантнитъ търговци (чл. 26 отъ закона).

За лицата, изброени въ чл. 27, буква „а“ отъ закона, обаче, разпоредбитъ на споменатитъ погоре членове не сж задължителни, т. е. извършванитъ отъ лицата изброени въ чл. 27, буква „а“, отъ закона, дребни подвижни продажби направо на консуматоритъ, не се считатъ за амбулантна търговия по смисъла на н.-законъ за урежд. на вжтр. търговия и като така, лицата изброени въ чл. 20, буква „а“, отъ закона, се освобождаватъ отъ разпоредбитъ на чл. чл. 28 и 30 отъ н.-законъ за урежд. на вжтр. търговия.

6. Ето защо, всѣки производител на селско-стопански произведения (какви то сж и градинаритъ-производители) може да търгува подвижно и да продава направо на консуматоритъ произведенитъ отъ самитъ него или семейството му произведения, безъ да е необходимо да притежава разрешително за амбулантна търговия и независимо отъ това, дали той има и търговско заведение, като отседналъ търговецъ, или не.

За ползуването отъ това право, обаче, трѣбва да сж на лице следнитъ условия:

а) лицето или семейството му да сж произво-

дители на селско-стопански произведения, и

б) да продава изключително произведени отъ самия него или отъ семейството му произведения.

7. Следователно, всички производители на селско-стопански произведения, включително и градинаритъ, могатъ да продаватъ подвижно направо на консуматоритъ произведенитъ отъ самитъ тѣхъ или семействата имъ селско-стопански произведения, само при условие, че продаватъ наистина собствени произведения, т. е., че сами тѣ или семействата имъ сж произвели продуктитъ.

Като така ще подпадне подъ наказателнитъ разпоредби на глава II отъ н.-законъ за уреждане на вжтр. търговия всѣко лице, което продава не само собствени, но и чужди селско-стопански произведения.

Подъ семейство се разбира само лицата въ най-близко родство, а именно: мжжъ, жена, деца, баща и майка при условие, обаче, че живѣятъ и се хранятъ заедно.

Какво количество фуражъ е получило

Варненската община отъ реколтата 1937 год.

Варненската градска община отъ реколтата 1937 год. е получила отъ общинското стопанство „Орта Чаушъ“ следнитъ видове фуражи:

Сухо люцерново сѣно 80,389 кгр. за 128,622 лв., сухо ливадно сѣно 72,800 кгр. за 109,215 лв., суха фиева смѣсь - сѣно 25,060 кгр. за 40,096 лв., суха суданка - сѣно 3,000 кгр. за 4,500 лв., сухо мухарево сѣно 4,000 кгр. за 6,000 лв., ечемична овесна слама 25,000 за 10,000 лв., крѣмно цвѣкло-глави 15,000 кгр. за 7,500 лв., ечемикъ - зърно 13,772 кгр. за 41,316 лв., овесъ - зърно 10,782 кгр. за 32,346 лв., лудо просо - зърно 200 кгр. за 500 лв., метла стѣбло 870 кгр. за 4,350 лв., метла - готови метли броя 107 за 535 лв., кошничарска върба 550 кгр. за 3,850 лв. и конспъ продаденъ за 2,750 лв., или общо отдѣлението е реализирало приходъ 391,580 лв. при единъ разходъ отъ 233,202 лв., като е дало чиста печалба отъ 158,378 лв.

Трансформиране на производство въ индустриално заведение

Когато въ едно индустриално заведение се извърши трансформиране на производство, макаръ машинитъ да оставатъ непромѣнени, такова трансформиране е равнозначно съ откриване на ново индустриално заведение — чл. 13 отъ зак. за индустрията.

Естественият приръст на Варна намалява неспирно

Ако има нещо, което най-много да озадачава един народ съ оглед на неговото бъдеще и съществуване като народ, това е движението на процента на естествения приръст.

Намалението на раждаемостта е катастрофа за народите. Ние днес виждаме във всички народи максимални усилия във средствата за борба против тази катастрофа.

Под формата на върховно покровителство държавата във всички народи се явява като насърчител във браковете, улеснявайки своите граждани към тях, със щедри обещания във социално и икономическо отношение.

Нящо повече, майката е вече достойнство съ всеотдайна почит от държавата. Тя е героинята на нацията във нейното развитие, храм предъ който съ смирение и дълбоко уважение трябва да минава всеки.

Въ последно време и у нас се нададе тревога за намаление раждаемостта, която ако следва същия път, не дай Бог, ще ни доведе до заличаване на племето ни от света.

Съ положителни данни върже, извлечени от официалните наблюдения на дирекцията на статистиката, видни наши професори и общественици удариха първия звън на тревожната камбана. Този звън трябва да стресне всеки добър българин, който не живее само за себе си, а има и върховния дълг завещан от славните ни деди —

да пребже българския народ!

Използвайки данните на статистиката, ние идваме до печални констатации и за нашия град във това отношение.

Следната таблица ни рисува тъжната картина на раждаемостта във Варна:

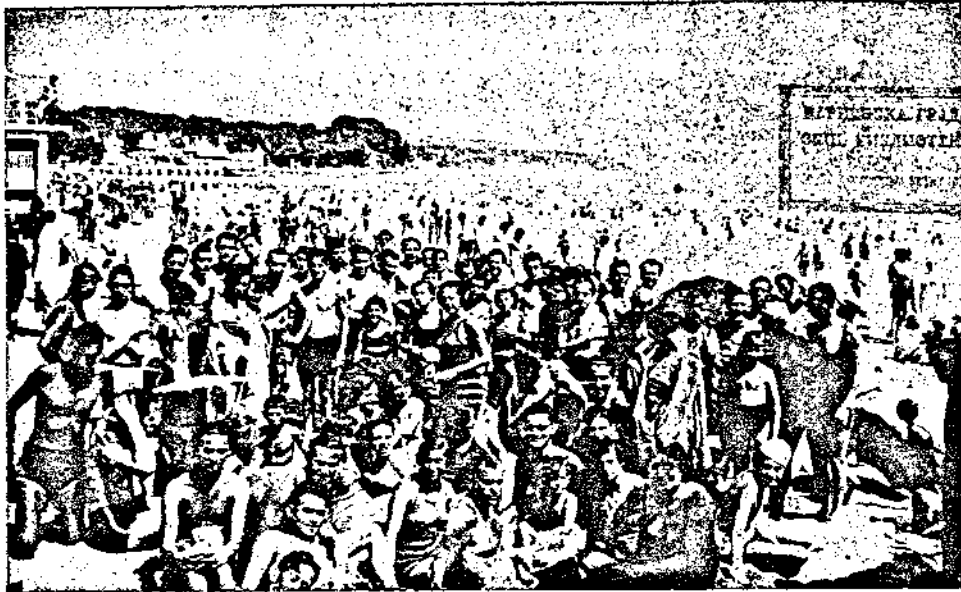
Година	На хиляда
1895	34.59
1902	29.62
1910	30.55
1915	26.73
1920	28.44
1925	26.70
1930	19.81
1935	15.96
1936	15.45
1937	14.28

Значи, във разстояние на приблизително 40 години ражданията съ намалели наполовина, навърно за сметка на „двойно увеличената култура“ на варненските жители.

Но, факта е още по покъртителен, когато се съпостави и смъртността, детска и обща, и се получи естествения приръст на варненските жители:

Следната таблица ни показва това:

Година	Естествен приръст на хиляда
1910	8.65
1915	8.39

Варненският плаж започва да се оживява.

Ежедневно плажа се посещава от множество лътовници.

